Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul central), jud. Guțan Vitalie
Dosar nr. 2ai-269/23
2-21050084-02-2ai-09082023

D E C I Z I E

28 noiembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele ședinței, judecător Clim Eugeniu
Judecătorii Iorgov Steliana
Cojocaru Olga

examinând cererea de apel declarată de către Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza la cererea lichidatorului SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat, Hortolomei Simion privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtei *****, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 21 iunie 2023, prin care cererea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 20 ianuarie 2022, lichidatorul SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat, Hortolomei Simion s-a adresat cu cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Starsoft East” în persoana pârâtei *****, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat.

În motivarea cererii a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i-161/21 din data de 28 iunie 2021, s-a admis cererea introductivă a creditorului Serviciului Fiscal de Stat. S-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL ”Starsoft East” cu iniţierea procedurii simplificate a falimentului şi dizolvarea SRL ”Starsoft East”. S-a desemnat în calitate de lichidator - Hortolomei Simion.

A menționat că, potrivit tabelului definitiv consolidat al creanţelor înaintate faţă de patrimoniului debitorului SRL ”Starsoft East” din 25 octombrie 2021, mărimea creanţelor validate constituie suma de 713 306,47 lei.

Conform hotărârii adunării creditorilor SRL ”Starsoft East” în procedura simplificată a falimentului din 04.11.2021, s-a hotărât de a împuternici lichidatorul Hortolomei Simion să înainteze cererea cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului în limita creanţelor validate faţă de patrimoniul debitorului.

A notat că, conform Informaţiei despre contribuabil prezentată de către Serviciului Fiscal de Stat, în perioada activităţii SRL ”Starsoft East” din 23 martie 2016 , în calitate de director la enitate a activat *****.

A menționat că, conform art. 248 alin. (1) lit. a), e), f), h) din Legea insolvabilităţii 149/2012, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului

instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni: ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii; dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvahiltiate conform art. 14, comiterea altor acţiuni care au prejudiciat patrimoniul debitorului. Susține că, pentru a stabili vina şi a trage la răspundere subsidiară organele de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, precum şi fapta să fie săvârşită cu vinovăţie.

Relevă că, potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilităţii, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-a cauzat insolvabilitatea prin ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare legii sau precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire.

A menționat că, SRL ”Starsoft East” a admis diminuarea impozitului pe venit pentru anul 2013 în sumă de 59 218 lei, pentru anul 2014 în sumă de 61 496 lei, pentru anul 2015 suma de 75 139 lei.

Potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilităţii, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

A susținut că, imposibilitatea SRL ”Starsoft East” de a satisface creanţa Serviciului Fiscal de Stat faţă de patrimoniul său a fost cunoscută administratorului din perioada imediat următoare efectuării ultimii plăţi 21 iulie 2016, însă cu toate acestea, ***** nu a întreprins acţiuni eficiente pentru redresarea situaţiei financiare a companiei sau depunerea cererii introductive. Astfel, deşi s-a constatat că nu are capacitatea de a-şi executa obligaţiile pecuniare scadente, adminsitratorul statutar nu a înaintat cerere intoductivă, în acest caz, membrilor organelor de conducere li se impută nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate.

Cu referire la dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată a indicat că, potrivit prevederilor art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvabilităţii, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariţia stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată.

A solicitat admiterea cererii și tragerea la răspundere subsidiară a pârâtei *****, cu dispunerea încasării sumei de 713 306,47 lei.

La data de 23 martie 2022, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău sediul Central, a parvenit referința Serviciului Fiscal de Stat.

În motivarea referinței a menționat că, debitorul nu dispune de careva bunuri mobile sau imobile, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, constată că unica modalitate de stingere a creanţelor validate este atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prin prisma art. 247, 248 din Legea insolvabilităţii.

În cadrul derulării procesului de insolvabilitate, au fost stabilite temeiurile de atragere la răspundere subsidiară, şi anume: prevederile art. 248 alin. (1) lit. e), f), h) din Legea insolvabilităţii, conform următoarelor acţiuni.

Susține că, organele de conducere ale întreprinderii erau obligate să prezinte administratorului provizoriu/lichidatorului documentele aferente activităţii economice, inclusiv şi documentele de evidenţă contabilă, obligaţiune care nu a fost respectată. Astfel s-a constatat, că organele de conducere ale debitorului, nu au prezentat la solicitarea lichidatorului documentele primare, precum lista debitorilor cu indicarea mărimii datoriilor şi scadenţa acestora, contractele, facturile fiscale, actele de verificare stabilite prin lege.

A menționat că, potrivit deciziei nr. 119/809 din 20.07.2017 asupra cazului de încălcare a legislaţiei comisă de către SRL ”Starsoft East”, controlul fiscal a fost efectuat prin metode şi surse indirecte pentru perioada *****-31.05.2017, fără participarea administratorului statutar Irina Bancova, responsabilă de activitatea întreprinderii.

Prin decizia menţionată, s-a decis încasarea la buget a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător în mărime de 195 853 lei; a impozitului pe venit din activitatea operaţională în mărime de 4 179 lei; a majorării de întârziere (penalitate), în conformitate cu prevederile art. 228 alin. (2) din Codul fiscal în sumă de 71 274 lei, pentru neachitarea în termen a impozitului pe venit şi 2 424 lei pentru neachitarea în termen a impozitului din activitatea operaţională.

A indicat că, un alt temei este, nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14. acţiune prevăzută de art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilităţii. Odată cu apariţia incapacităţii de plată, administratorul debitorului urma să depună cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 zile prevăzut de lege.

Aşadar, la data de 25 martie 2021, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a înaintat în instanţa de judecată cererea introductivă prin care a solicitat intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului SRL ”Starsoft East”, iar prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i-161/21 din 28.06.2021, s-a intentat procedura de insolvabilitate în privinţa debitorului menţionat.

Mai indică că, dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, este o acţiune prevăzută de art. 248 alin. (1), lit. f) din Legea insolvabilităţii.

A remarcat faptul, că în urma adoptării deciziei 119/809 din 20.07.2017 asupra cazului de încălcare a legislaţiei, întreprinderea debitoare nu a achitat obligaţiile la bugetul de stat şi nici nu a înaintat în instanţa de insolvabilitate o cerere introductivă.

A susținut că, administratorul debitorului *****, ca urmare a emiterii deciziei nr. 119/809 din 20.07.2017 asupra cazului de încălcare a legislaţiei comisă de SRL ”Starsoft East”, urma să depună cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate până la data de 20.10.2017, urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 zile prevăzut de lege.

A menționat faptul, că de la stabilirea obligaţiei fiscale prin emiterea deciziei nr. 119/809 din 20.07.2017 asupra cazului de încălcare a legislaţiei şi neexecutarea acesteia, a fost

condiţionată creşterea zilnică a majorărilor de întârziere. Astfel, debitorul fiind în incapacitate de plată de la 20.10.2017, a continuat activitatea.

A Indicat că, de la expirarea termenului de achitare benevolă a obligaţiei fiscale ca urmare a adoptării deciziei nr. 119/809 din 20.07.2017 asupra cazului de încălcare a legislaţiei, au fost calculate majorări de întârziere pentru neachiţare în termen a sumelor impozitelor şi taxelor la bugetul public naţional. Astfel, membrul organului de conducere al debitorului a admis creşterea pasivului prin neachitarea în termen a obligaţiilor fiscale.

A susținut astfel că, este evident că incapacitatea de plată a întreprinderii a generat incapacitatea întreprinderii de a-şi onora obligaţiile pecuniare faţă de creditori în perioada gestionării acesteia de către membrii organelor de conducere, în persoana administratorului SRL ”Starsoft East”, dna Irina Bancova.

A subliniat că, lichidatorul SRL ”Starsoft East”, Hortolomei Simion, în partea dispozitivă a cererii de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului a solicitat încasarea din contul conducătorului şi fondatorului debitorului insolvabil a sumei de 713 306,47 lei, ceea ce constituie creanţele tuturor creditorilor validaţi în conformitate cu tabelul definitiv. Luând în consideraţie faptul, că lichidatorul a stabilit în mod cert condiţiile privind atragerea la răspundere subsidiară, Serviciul Fiscal de Stat, în calitate de creditor al SRL ”Starsoft East”, în conformitate cu prevederile art. 247, 248 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, susţine integral cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat şi a solicitat admiterea acesteia şi atragerea la răspundere subsidiară a administratorului debitorului, dna *****în scopul achitării creanţelor validate şi nestinse şi încasarea în contul masei debitoare a datoriei debitorului insolvabil.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 21 iunie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat, Hortolomei Simion privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtei *****, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat.

S-a încasat de la SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 21 399,19 (douăzeci și una mii trei sute nouăzeci și nouă,19) lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 23 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice, Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 21 iunie 2023. Ulterior, la data de 18 august 2023, a depus apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de apel, Serviciul Fiscal de Stat indică că, prin prisma art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, ***** este persoana căreia îi poate fi imputabilă răspunderea subsidiară pentru temeiurile prevăzute de Legea insolvabilităţii.

Relevă că, sunt neîntemeiate argumentele instanței de judecată privind lipsa de probe din care ar rezulta comiterea faptelor prejudiciabile în cererea de atragere la răspundere subsidiară înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, iar decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 119/809 din 20.07.2017 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL ”Starsoft East”, probează doar comiterea unor abateri fiscale.

Subliniază că, în cadrul derulării procesului de insolvabilitate au fost stabilite temeiurile de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Starsoft East”, şi anume a prevederilor art. 248 alin. (1), lit. e), f) şi h) din Legea insolvabilităţii.

Consideră că, încălcările constatate prin decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei, reprezintă temei de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului prevăzut la art. 248 alin. (1) lit.e) din Legea insolvabilităţii nr. 149/2012.

Reiterează că, *****, în calitatea de director al entităţii juridice, prin omisiune continuă a încălcat obligaţiile prevăzute de mai multe acte normative cu privire la ţinerea contabilităţii, fapt prin care a comis acţiuni prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilităţii. Această omisiune a dus la încălcarea legislaţiei fiscale, contabile, şi a dat naştere unor obligaţii pecuniare, omisiune care a durat până în momentul în care totalitatea încălcărilor au fost constatate de Serviciul Fiscal de Stat prin decizia enunţată supra. Mai mult ca atât, este necesar de menţionat că, fapta (inacţiunea) prejudiciabilă este constituită din încălcările stabilite prin decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei comisă de către SRL ”Starsoft East”, menţionată supra.

Subliniază că, din faptele stabilite în decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei nr.661/1425 din 26 aprilie 2021 şi actul de control, rezultă cu certitudine cum acţiunile ilegale ale pârâtului ***** au condus la starea de insolvabilitate a întreprinderii.

Referitor la dispunerea unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitatea de plată, a remarcat faptul că neachitînd obligaţiile calculate prin decizia de încălcare a legislaţiei fiscale, debitorul SRL ”Starsoft East”a dispus continuarea activităţii.

Remarcă că, un alt temei identificat pentru atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere este nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.

Opinează că, debitorul a intrat în supraîndatorare şi incapacitate de plată cu mult anterior depunerii cererii introductive. Mai exact, prin decizia asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale nr. 119/809 din 20.07.2017, debitorului i-au fost calculate obligaţii faţă de Bugetul Public Naţional, iar acesta a ignorat de a executa benevol obligaţiile, conform prevederilor art. 252 alin. (1) Cod fiscal.

Relevă că, odată cu apariţia incapacităţii de plată, administratorul debitorului urma să depună cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate pînă la data de 20.10.2017. Astfel urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 de zile prevăzute de lege, fapt care constituie temei pentru atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere prevăzut la art. 248 alin.(l) lit. h).

Solicită admiterea apelului casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Central) din 21 iunie 2023, cu pronunţarea unei decizii privind admiterea cererii lichidatorului SRL ”Starsoft East”-Hortolomei Simion privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului SRL ”Starsoft East”, în persoana pîrîtei ***** și încasarea, de la *****, în contul masei debitoare a SRL ”Starsoft East” a sumei creanţelor validate și nestinse, în mărime de 713 303,47 lei.

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, din următoarele motive.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (6) din Legea insolvabilității, cererile de apel se examinează în

procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă. Instanţa de apel poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepţiile stabilite în prezenta lege.

Potrivit art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În corespundere cu art. 373 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale sus-invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Din materialul probator rezultă că, la data de 20.01.2022, lichidatorul SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat, Hortolomei Simion s-a adresat cu cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Starsoft East” în persoana pârâtei *****, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 21 iunie 2023, s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat, Hortolomei Simion privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtei *****, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat. S-a încasat de la SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 21 399,19 (douăzeci și una mii trei sute nouăzeci și nouă,19) lei.

Colegiul judiciar apreciază ca fiind corectă soluția instanței de insolvabilitate cu privire la netemeinicia cererii privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Starsoft East” - *****.

Potrivit art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

Astfel, existența a cel puțin uneia dintre aceste condiții speciale, menționate la art. 248 alin. (1), lit. a) -i) din Legea insolvabilității, alături de condițiile generale ale răspunderii civile menționate mai sus, generează un raport juridic civil de natură delictuală, care se caracterizează sub aspectul conținutului său, în dreptul administratorului insolvabilității/lichidatorului de a pretinde de la membrii organelor de conducere a debitorului insolvabil precum și de la orice altă persoană să suporte o parte din datoriile debitorului insolvabil, dacă aceștia au cauzat insolvabilitatea debitorului prin una dintre acţiunile prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. a)-i) din Legea insolvabilității.

Totodată, se reține că, pe lângă aceste condiții generale și speciale ale răspunderii civile delictuale și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca aceste persoane să fi deținut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Aceasta, însă, este regula generală, de la care se admit excepții, legiuitorul menționând în textul art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității cu referire la subiecții de drept pasibili să fie atrași la răspundere subsidiară sintagma „precum și de orice altă persoană”, condiția de bază fiind ca între acțiunile ilicite imputabile membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil sau oricărei alte persoane și cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului să existe o legătură cauzală directă.

Aşadar, din prevederile art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilității rezultă că prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Colegiul judiciar remarcă că, prin cererea de chemare în judecată, lichidatorul SRL ”Starsoft East” a formulat pretențiile sale în privința lui *****, invocând prevederile art. 248 alin. (1) lit. e), f) și h) din Legea insolvabilității.

Instanța de recurs a stabilit că, lichidatorul SRL ”Starsoft East” pretinde atragerea la răspundere a administratorului ***** și încasarea în contul masei debitoare al SRL ”Starsoft East”, în procedura falimentului simplificata creanței în sumă de 713 306,47 lei.

În acest sens, Colegiul judiciar reține că, pentru a fi angajată răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii, și anume: existenţa prejudiciului, comiterea unei fapte ilicite dintre cele enumerate de lege, existenţa legăturii de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu şi vinovăţia persoanei a cărei răspundere se cere.

Astfel, se constată că, lichidatorul SRL ”Starsoft East”, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu a demonstrat circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Or, simpla existență a creanței nu impune instanța de judecată atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, în lipsa culpei acestora și a legăturii cauzale dintre acțiunile/inacțiunile acestora și survenirea stării de insolvabilitate.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității- privind ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, instanța de apel constată că, lichidatorul SRL ”Starsoft East” nu a argumentat și nu a menționat în ce mod administratorul statuar SRL ”Starsoft East” procedura falimentului simplificat- ***** a comis acest delict, precum nu a administrat probe pertinente și concludente din care ar rezulta comiterea de către pârât a faptelor prevăzute de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității. Or, Decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 119/809 din 20.07.2017 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de către SRL ”Starsoft East”, probează comiterea anumitor abateri de la legislația fiscală de către „V.A. TODOROVICI” Î.I., însă nu dovedește faptul că admiterea acestor abateri au putut genera starea de insolvabilitate a SRL ”Starsoft East”.

Concomitent, instanța de fond just a conchis că, reclamantul nu a demonstrat legătura cauzală dintre temeiul prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. e) din Legea insolvabilității și cauzarea stării de insolvabilitate.

Cât privește temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248, alin. (1), lit. f) din Legea insolvabilității- privind dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, instanța de apel notează că lichidatorul SRL ”Starsoft East” nu a motivat tipul și modalitatea desfășurării unei activități care a dus debitorul la incapacitate de plată, nici nu a menționat prin ce act administratorul statuar SRL ”Starsoft East”– ***** a dispus continuarea acestei activități vicioase.

La caz, instanța de apel punctează că, la materialele cauzei nu au fost anexate procese-verbale ale adunării asociaților SRL ”Starsoft East”, sau orice alte dispoziții, ordine, instrucțiuni pe care pârâtul ar fi indicat angajaților acestei societăți comerciale sau oricărei alte persoane în acest sens.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, Colegiul judiciar relevă următoarele.

Instanța de apel constată că, lichidatorul SRL ”Starsoft East” (în procedura falimentului simplificat) a solicitat atragerea la răspundere subsidiară a administratorului statuar SRL ”Starsoft East”- *****, pe motiv că nu ar fi depus cerere de intentare a procesului de insolvabilitate în conformitate cu prevederile art. 14 al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

În acest sens, Colegiul reține că, potrivit art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, debitorul este obligat să depună cererea introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2), iar conform alin. (4) al aceluiaşi articol dacă debitorul nu depune cererea introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu

răspundere nelimitată şi lichidatorul debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (1).

Inacţiunea prevăzută de art. 248, alin. (1), lit. h) din Legea insolvabilităţii, adică nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, spre deosebire de celelalte temeiuri prevăzute în art. 248, alin. (1) din Legea insolvabilităţii, are specificul său şi anume: inacţiunile prevăzute la acest articol nu duc la apariţia stării de insolvabilitate or, anume apariţia acestei stări de insolvabilitate îl obligă pe administratorul întreprinderii să depună cerere introductivă.

Nedepunerea cererii introductive, duce la încasarea doar a obligaţiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la art. 14, alin. (3) din Legea insolvabilităţii, neavând relevanţă suma creanţelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate.

Corespunzător, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urma a fi stabilită data survenirii stării de insolvabilitate, termenul limită de depunere a cererii introductive, obligaţiile, apărute după expirarea acestui termen.

După cum a stabilit și instanța de fond, pentru a stabili vina şi a atrage la răspundere subsidiară organele de conducere şi/sau de supraveghere a debitorului, urmează să fie întrunite anumite condiţii şi anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, precum şi fapta să fie săvârşită cu vinovăţie.

Astfel, în ce priveşte situaţia din speţă, Colegiul judiciar consideră că, instanța de fond just și întemeiat a constatat că, nu sunt întrunite condiţiile necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale a membrilor organelor de conducere ale debitorului, or lichidatorul nu a demonstrat prin probe concludente şi pertinente că apariţia stării de insolvabilitate a debitorului s-ar datora anume acţiunilor ilegale din partea acestei persoane.

Cu referire la aserțiunile apelantului precum că, ***** nu a înaintat în termen cerere introductivă de constatare a insolvabilităţii SRL ”Starsoft East”, Colegiul observă că, pentru identificarea neexecutării obligaţiei administratorului unei societăţi comerciale de a depune cerere introductivă, urmează iniţial de a fi determinat concret momentul survenirii temeiurilor de insolvabilitate în raport cu activitatea debitorului sub forma incapacităţii de plată.

Instanța de apel reține că, apelantul nu a anexat probe din care ar rezulta cert data la care a survenit starea de insolvabilitate a SRL ”Starsoft East”. Respectiv, în lipsa probării momentului survenirii stării de insolvabilitate, instanţa de judecată nu poate să-şi bazeze hotărârea sa pe presupunerile lichidatorului, care nu sunt confirmate prin nici un fel de mijloace de probă, ci doar pe fapte cert stabilite în procesul examinării cauzei, confirmate prin probe admisibile şi pertinente.

Concomitent, Colegiul conchide că nu a fost demonstrată legătura cauzală dintre suma pretinsă de către lichidator a fi încasată în mărime de 713 306,47 lei şi inacţiunea administratorului ***** de nedepunere a cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14, alin. (3) din Legea insolvabilităţii.

La caz, instanța de apel ține să menționeze că nici lichidatorul și nici Serviciul Fiscal de Stat nu au făcut dovada că datoria debitorului în sumă de 713 306,47 lei, sumă care se solicită a fi încasată de la membrii organelor de conducere, a apărut după expirarea termenului de 30 de zile de depunere a cererii introductive, deoarece potrivit art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, membrii organelor de conducere răspund subsidiar doar pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului de 30 de zile din momentul survenirii temeiurilor de depunere a cererii introductive prevăzute la art. 14 alin. (2) al Legii insolvabilităţii. Respectiv, nu a fost

făcută o diferențiere între sumele datorate de debitor care au apărut până la data pe care o consideră a fi obligatorie de a depune cererea introductivă și cele care au apărut după acea dată.

Prin urmare, este nejustificată atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL ”Starsoft East”- *****, prin prisma lit. h) al art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilităţii.

Reținând cele expuse supra, instanța de apel remarcă că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanţelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente şi concludente a următoarelor elemente esenţiale: fapta ilicită, vinovăţia, legătura cauzală dintre faptă şi urmările provocate.

La caz, instanța de fond întemeiat a apreciat că, probatoriul este insuficient și nu demonstrează cu certitudine argumentele expuse de către reclamant, în special- existența faptei ilicite imputate săvârșită prin: e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată și h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14.

În aceiași ordine de idei, instanța de apel remarcă că, argumentele invocate în apel poartă un caracter formal, or reproducerea motivelor invocate în cererea de chemare în judecată nu constituie temei de casare a unei hotărâri legale și întemeiate.

De asemenea, Colegiul judiciar remarcă că, deși apelantul și-a exprimat dezacordul cu hotărârea instanței de fond, nu a indicat care norme de drept au fost interpretate eronat de instanța de fond şi în ce constă pretinsele erori.

În finalitatea celor indicate supra, prima instanță just a stabilit că, nu sunt întrunite condițiile tragerii la răspundere subsidiară a administratorul statuar SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat – *****, în temeiul art. 248 alin. (1) lit. e), f) și h) din Legea insolvabilității.

Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că hotărârea contestată este întemeiată şi legală, iar argumentele invocate de către apelant sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi de a menţine hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. 385, lit. a), art. 389 și art. 390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul central) din 21 iunie 2023, la cererea lichidatorului SRL ”Starsoft East” în procedura falimentului simplificat, Hortolomei Simion privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtei *****, intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga